

1. oz də ki.ek.nz ð stækər zi.n - zə zin gəpint
2. mə mə.ed iz də blum: g.əŋ gi:tn
3. zə spin:y mə nijāndərəz mi.ə - uf mə. ma:fɪn:
4. sp̄tn iz ð lustəg wærk
5. ip da šX.ip kri.ägð zə gəvənigd bru.øt
6. dn̄ timərman æd ð splæntər i zə vijərə
7. də šX.i.per lækte zlep̄m uf
8. m di fabrik æstər ni.tə zi.enə
9. kum i:r kintʃə
10. bo.əs tapt i.r eke v̄.r p̄mtn bi:r - kle.ø.ne p̄ntʃəs
11. brijd ys tw̄.r kilo.ŋ kri.kj̄
12. zæ mə fyvn dri. literz win ytXedrū.ŋkj̄
13. æ bədrī.egdə mə mæ nə stök
14. kæ zəj kni.e gəzi.on
15. karnaval ən sz ni fe.lə mə. g.əvi.rt
16. ksim blide - dak mædandər ni me.g.əgə.n zin
17. kæt r.k ni Xədə we mu.ət - of : b̄j̄ en baſj̄e - beide sedert 1918 door de inwijkelingen ingevoerd
18. wi.n æ.taXedu.en - di.n: ditokumt s̄
19. æ kubə - æ kubənæt - æ kubəjø.grə
20. ə k.la.kø (met klep) - ə mætsə (zonder klep) - gəpint - æ w̄.ø - æ mu.jgas (plaats met hoog gras om te maaien) - æ padəstu.l - ən o.ø.g.ø - ə s̄lət (afsluiting) - æ w̄ndəwæ.rə (paravent) - stakitij (afsluiting v. weiden) - æ pyt - mv. pydn - æn yl - of : æn ylat.ji
21. di kæ.rəl de. ḡl də wæ.rl̄t fæXtn
22. kXojə pæ.rls - of : pæ.r.ltʃəs Xe.vn
23. injəlantu fe.l udə šXe.pm ufbre.kj̄
24. æn æ fā.nzle.vəz skr.e ə be.tə gəkre.g.n
25. g.e (ouder) - of : g.eſ mə tw̄.ø bri.e stə.en: - brædərə - də brætstə
26. da stambe.lt stōtə nimr̄e
27. di vend æd ð le.vn glek nə - of : æj (ouder) gr̄.tn l.øre
28. lysifæ.rə iz i.n dne.mel ni Xəble.vn
29. də šXo.ljunes - æ mæ.tə ml.əster no ze.ø g.əwest
30. kən. təg ni kum: i.erdak Xri.ət sin
31. də br.əstn dri.ŋkn g.æ:rn li.zo.tme.l
32. æ kəni Xə wærkn ijæ si.er ī. zə ke.lø
33. stekt eke - of : steknəke (jongeren) ð stæ:rd m di bæstlə (borstel) - æ stro.ətəvag.rə (bezem) - æ be.zmə
34. n̄nən - mætə ke.g.əls æn isər - of : w̄rter nime.ø g.əspe.lt
35. he.i - kæn al tw̄ kerz - of : mal (ouderen) aXter je g.əro.pm
36. di pæ.rən iz ni ripe - t̄sit nəg æ w̄tə kri.əst m
37. zə zi wæg nə tl̄.nt
38. zæd i.est sej g.æld æ. lpn ipmu.əšXən
39. dndi.n - of : dnde.n (jongeren) ng.ət ni færə bri.ŋ:
40. z̄z dnæ.lfan ør mæ.lkwit
41. də vend mu s̄orgn v̄o zə wyf
42. m də šXæ.lde zwæm: iz druf (= gevaarlijk)
43. i makt faznø.z umdatn stærak - of : kluk - is
44. widər mu.tn dər dnæ.lt fan æ.n æj g.ədər dn̄.ndərñ ælt
45. æ. lpt eke da bæ.d ipæ.fn
46. yzə matsnø.rə - of : mætsər (2 jongeren) æsə væt of æ zwin
47. zə sprij: u.-mtərværst fər e wædinjø
48. də bo.-mkwi.ekere g.ətə bo.-m græfijən
49. dud i.est - of : i.estekadi v̄.nster tu.wə
50. t̄bəg.əntə kl̄pm vu. dr.əste mæsə - do. fmæsə (ouderen) - of : do. gmæsə - tl̄f - də væspers
51. æ spr̄.iø - pydəræk - vætə bri.en - æ stytə batern
52. da wyf - of : fr̄mæ.nz æd ør ør l.øt:tn əfsni:en
53. zə vo.dər ædəm zæz jø.r lajk l.øtnor t̄Xo.lø g.ən
54. kæn: verbo.n vân zo l.øtə lajstwɔ.tərə t̄ g.ən
55. bli.ek.ø væ:zn zi.jø nife.l əlir
56. æ.rdn potn zinife.lø wæ:rt + „Keulsche“ potten onbek. |
57. də p̄.lø stod m dnæ:rt
58. imo.rt ist nōx t̄ kut f̄ t̄ katsn
59. di kæ.sø gsfd ə kl̄r l.øt e.
60. æ tr̄k an tpæ.rt s̄ stæ:rt
61. vru.gər k(w)amə jälde ulə jørnø də kærəmæsə
62. də p̄.øter z̄.i dad ū.nzn.ər valmø.kt is
63. jø za.g mə wæl mə jø z̄.i n̄.et | jø sprak |
64. də zwu.lməs Xən uləxtə we.rekr.ərn
65. gøjə vandər.gə ni Xuŋ kɔ:ertn
66. e.tn zo. k Xə:rn kɔ:es
67. zə mətər is Xəbro.kn - jø li.g im panə - æ zit ferstæ.lt
68. tæd ə wɔrmə daXewist - æn tr̄z æ šXu.ən: o.vnt
69. da junjetjə løpt ip - of : ī.n zə blo.tø v̄.tn
70. tr̄z æ bøst - of : krak m də kane
71. ksu wi.ln datə faktər æ bri.f brijt
72. kæ - of : kæ (jongeren) zi.er a mən æ.rtə
73. kən. mæ Xən ə.rdəgɔ:rz umag.ə:n
74. aXter e.tn span:mə tpæ:rd m də ni.wə karə - | æ šXuf |
75. kæj kursn - va v̄o dn̄.ne
76. də kə.niŋksø.ne - of : də zə.nə van də kə.niŋk æd o.ø.k s̄oldə.t Xəwist
77. wetjə gi gem bo.gemø.k.ər wən:
78. di r̄.zn æ lajə dɔ:rn̄s - of : stæk.ərs
79. klo.vndər ḡi wu.ərt fan
80. tkintjə waz do.øt fu.e dā.nzt kəstn do.øpm - of : t̄ kæstn dū.n
81. z̄n o.ø.rn æn zno.gn lo.pm
82. ør dəXterfæz mə ø mandətjə no t̄bas - zis Xəm bro.mbe.rjərs trækj̄
83. tr(z) æ sportə van di le.rø
84. æ zætə z̄ ke.l o.pm
85. tfø:k æ zətə nijāndərə of Xæld æn riķdum
86. cədər ke.l iz dru.øg.ø van dast | mu.ønt |
87. di wæg iXr.øf - tr̄z um alde.
88. kəXtn æ trumel(tj̄) v̄o də(y) kli.ən:
89. də g.ə.təbək iz du.øt fan ð kastə te.tn
90. zə litjə was kæt æj g.ū.t - of : - æm bøj
91. m də šXø.wt izd bæst
92. æ šX.i.ətər - mu. Xu.t kən: wizn
93. zukt økrøjaXter mən û:t
94. kwætni wðdak æmû.tn - of : wðdakj mu.tn ḡn zuknj
95. æ ku.lø(y) kæ.ldər is Xu.t fo:bi:r
96. kmustn əsəblu.tr̄jkn vu. t̄ vərklukj

97. kmu.tn 1.este.tn m tsta.l dû.n
 98. mè bru.re waz mu.e
 99. dè mælkbu.r du-t ë gro.t.ëtë rundë
 100. dè kær.mæ.k r-z dm æn zor - zæntndér me
     we.re
 101. mè zun di pi-t m en ø..rè klan. valn
 102. trz nî.t fan æm tæ zægen - of : trster nî.t fan
     tæ zægen | tæn dzytstæ vœnt - tæz 1.en r-p sè
     plæk.e | secuur : zmælk - of : zmædælk 1. v.
     personen 2 v. zaken.
 103. æ kum Xemenyta tlø.ëtë
 104. m ita.li zindér bærgn di vî.r spyg.eñ
 105. dærfje dø.r ip dyw:
 106. tu bo..m ðe.nz əbrökë van dè brag.e g.evo.ern
 107. jø mud yzø kaXl ejke kørn
 108. æn is fan lø.vn gækum:ejø zak Xæ.lt - of : mæjø
     græ.tæ puñkæ
 109. di dø.r is fam buknut Xemakt
 110. æ gætrø..wd wyf mu klan.o.jin
 111. kæn i.r g-as Xæzø.yd mæ tsø.den dæXtë (ouderen)
     - of : tsø.tæXtë (jongeren) ni.jø
 112. dè brø.wær zæxtat nøX tæ dir æs fæ tæ bø.ñn
 113. bak.ñ - kba.kñ - g.i ba.kt - æ ba.kt - baktn -
     widér bak.ñ - kba.ktæ - gi ba.ktæ - æ baktæ -
     widér ba.ktn - mæ widér gæbak.ñ
 114. bi.jen - ik bi.jen - gi bit - æ bit - mæ bi.en -
     bi.emæ - kbu..edn - kæn gæbo.n - bu..edn(zø)
     zidér o.k - kæ gæbit (bepaald kaartspel) - ook :
     mæ.ñ g.ebo.n - of : mæjø g.ebi.en
 115. trz æ klmtfæ mæ trz æ gû.t
 116. jø kand i.r e.ijers krig.n ip dæ mart
 117. en æ Xæze.ijatn 'ip mæ g.o pa.zin
 118. tme..sn ze.i datn gælik adæ
 119. twu:rn vy.f prizn
 120. undér din 1.ek la:gndér ve.l 1.ekls
 121. twø.ter god ulæktæ ko.kñ - tkøkt ul
 122. to.jiz nøXrû.næ - trz nø(g) mæ zyst of
123. majøne.zæ ma.kæzæ mætæ døre van en e.i
 124. da bumtfæ - of : bo..mtfæ (jongeren) g.eøto
     mu.lék.a.n: g.ru.ji
 125. dæ paster æ Xu win
 126. yz ud yz iz ufXebrant - of : ðe.pXebrant
 127. dæ mæ.llk spæ.yt ytæn ældér van dæ ku.e
 128. dæ kæstær ly.jt fæ dæ krysprosæ.sjæ
 129. dæ tra.mp: van dæ kærtewæ.rgn plo.jn van
     tXeeri.Xtæ
 130. dæ twæ dytfXæ kwæ.mnø by.tn
 131. zændn pærpær æm blæ.w - of : bla.w (ouderen)
     gæsle.g.n
 132. dæ su.ls - of : su..s iz æbetfæ fløw
 133. dæ sniæw leXtækæ
 134. trz æn 1.ewæ gele.n dak jø g.ezi.n æn
 135. ni(e)pu..ert kumd ë g.ele ni.we stat
 136. dû.n - kdu..nt - jø dudæt - of : dut - æ dut - mæ
     du..nt widær - j.i du..tæt Xidær - zæ du..nt
     sidær - kde..intæk - j.i de..tæt Xi - æ de..iti -
     mæ de..int widær - jø de..it Xidær - zidér de..int
     - de..ñkiædæ - de..tæt mæ - datnt mæ de..ti -
     danzæt mar æ de.in
 137. do..pm - ndøpkli..et - æ døpfu..ntæ - dæ soldæ.tn
 138. dæsXn (ouderen) - of : dasXn (jongeren) - æ dæst
     of : dast - jø dæstæ - of : dastæ - æn æ XædæsXn -
     of : Xæda.sXn (jongeren)
 139. bin: - kbin: - jø bint - i bint (met nadruk) - of :
     æ bint (zonder nadr.) - mæ bindn - of : bin: -
     gidér bint - zidér bin: - bintni - buntni - kæn
     gæbundn
 140. Locale landmaten : ë ru.e - æn g.eæmæt = 300 r.
     - 1 r. = 3,82 m. tot 83 (?) - ë ru.e = 14 voet -
     1 voet = 14 duimen - æ dæ.lveru:e = 3 m. in
     de 80 (?) - æ linr = 100 r. ; 2 gemeten + 78 r. =
     1 ha.
 141. Waternamen : dnizæræ - tæ.sæ.mætfæ (Hand-
     zamevaart)

De naam van deze stad in haar eigen dialect is drks'myde

De inwoners heeten drksmydælijn

Hun bijnaam is dæ bry.e.ters, nog enkel bekend bij de ouderen ; bry was brij van boek weitbloem.

Aantal inwoners op 31-12-34 : 3.336.

Taaltoestand. De voornaamste wijken zijn : dnaXtervû:t (nu : Woumenstraat) - dnæ.stfæstn - dæ plym: (oude naam ; nu off. : Tuinwijk) - dæ mart - dæ stu.fjæ - an dæ flaminjgantn (omgeving van het IJzermomenument).

De bevolking bestaat voornamelijk uit middenstanders : winkeliers en handelaars, veekooplieden, een paar landbouwers ; verder een groot aantal renteniers en gepensioneerden die zich van elders hier komen vestigen om te hengelen.

Er is een weverij en er zijn ook een paar diamantslijperijen ; verder een viertal brouwerijen en werkhuisen van de Buurttrammaatschappij ; een aantal arbeiders zijn bovendien werkzaam in den kolenhandel die te Diksmuide — ook voor de omliggende gemeenten — vrij aanzienlijk is. Een algemeene wekelijksche markt, voornamelijk bekend als botermarkt, trekt de bevolking van de omliggende gemeenten aan.

Zegslieden. 1. Staelen, Emiel ; 60 j. ; hier geboren ; bakker ; heeft, behalve de jaren 1914-18, steeds hier verblijven ; V. en M. beiden van hier ; spreekt oud „Diksmuidsch”, dat naar zijn eigen gevoelen betrekkelijk zeldzaam is geworden, te midden van het groot aantal inwijkelingen.

2. Cornelis, André ; 27 j. ; bakker ; hier geb. ; verbleef in 1914-18 in Frankrijk ; V. van Vladsloo, M. van Pervijze ; spreekt het Diksmuidsch van de jongere generatie, waarvan de varianten in den tekst werden aangestipt.